

Evaluering af optagelsessamtalerne på læreruddannelsen

Styrelsen for Videregående
Uddannelser

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Optaget 2013

DANSKE PROFESSIONSHØJSKOLER
UNIVERSITY COLLEGES
DENMARK

Evaluering af optagelsessamtalerne på
læreruddannelsen
Optaget 2013

Udgivet af:

Styrelsen for Videregående
Uddannelser
Bredgade 43
1260 København K

Telefon: 7231 7800
Email: uds@uds.dk
www.fivu.dk

Publikationen kan hentes
på Uddannelses- og
Forskningsministeriets
hjemmeside, www.fivu.dk

Foto: Danske Professionshøjskoler
Pris: Gratis
ISBN: 87-90797-72-8

>

**Evaluering af optagelsessamtalerne på
læreruddannelsen**
Optaget 2013

Indhold

>

1.	Baggrund	5
2.	Indledning	6
	2.1 Samlet fremstilling af evalueringsrapportens anbefalinger	6
	2.2 Rapportens forfattere	8
3.	Tilvirkningen af det nye optagelsessystem	10
4.	Optagelsessamtaler på læreruddannelsen	11
	4.1 Indholdsdomæner	11
	4.2 Interviewstationer	12
	4.3 Pointgivning	12
	4.4 MMI-konceptet i kontekst af den danske læreruddannelse	13
5.	Evalueringsdesign	14
	5.1 Analyse 1: Input-output effekter	14
	5.2 Analyse 2: Subjektive output-effekter	14
	5.3 Analyse 3: Procesanalyse	15
	5.4 Planlagte undersøgelsesspørgsmål der udgik af evalueringen	15
6.	Evalueringsresultater	16
	6.1 Optagelsessystemets umiddelbare effekter	16
	6.2 Det grundlæggende interviewkoncept	17
	6.3 Validiteten i interviewkonceptet	19
	6.4 Reliabiliteten i interviewkonceptet	22
	6.5 Arbejdsgangene i optagelsesprocessens	24
7.	Metode	27
	7.1 Statistisk input-output-analyse	27
	7.2 Analyse af subjektive output-effekter	27
	7.3 Procesanalyse	27

1. Baggrund

>

Regeringen (S, SF, R), Venstre, Dansk Folkeparti og det Konservative Folkeparti indgik den 1. juni 2012 en aftale om reform af læreruddannelsen. Formålet med aftalen er at sikre en fagligt stærkere og mere attraktiv læreruddannelse og at hæve barren for de lærere, der skal løfte morgendagens folkeskole.

Af aftalen fremgår det, at forligspartierne bag reformen ønsker, at den nye læreruddannelse nyder større prestige og anerkendelse. Forligspartierne ønsker endvidere, at den nye læreruddannelse i væsentlig mindre grad end tidligere præges af et stort frafald. Der er endvidere en forventning om, at den nye uddannelse skal være mere studieintensiv og fagligt krævende end tidligere.

Disse mål for den nye læreruddannelse forventes blandt andet realiseret igennem en nytænkning af adgangs- og optagelseskravene til læreruddannelsen. Det nye system indebærer, at fra og med optaget 2013 kan ansøgere kun blive direkte optaget på læreruddannelsen igennem kvote 1, såfremt de har et gennemsnit fra den adgangsgivende eksamen på minimum 7,0. Alle andre ansøgere, inklusive ansøgere som optages på baggrund af individuel kompetencevurdering, kan kun blive optaget på baggrund af optagelsessamtale via ansøgning gennem kvote 2.

Målet med det nye optagelsessystem er at sikre, at kun motiverede og fagligt kvalificerede ansøgere finder optagelse på den nye læreruddannelse.

2. Indledning

>

Denne rapport er udarbejdet i et samarbejde mellem Styrelsen for Videregående Uddannelser og Danske Professionshøjskoler. Rapporten indgår som et led i opfølgingsarbejdet på implementeringen af den nye læreruddannelse, som havde sit første optag i 2013.

Det nye optagelsessystem er blevet evalueret i vinteren 2013-14, og rapporten er et første forsøg på at vurdere konceptet for samtalerne, implementeringen og så vidt muligt effekten af den del af det nye optagelsessystem.

På baggrund af den samlede evaluering for optaget 2013 vurderes det, at det nye optagelsessystem overordnet set er velfungerende og bør fortsættes. Evalueringen munder desuden ud i en række anbefalinger angående forbedringer og udvikling af modellen for optagelsessamtalerne. Nogle af anbefalingerne retter sig mod optagelsesrunden for 2014, og andre anbefalinger lægger op til et mere grundigt og tidskrævende udviklingsarbejde.

2.1 Samlet fremstilling af evalueringsrapportens anbefalinger

Der er identificeret fire hovedområder, som er gjort til genstand for anbefalinger på baggrund af evalueringens resultater:

Hovedområde 1: Det grundlæggende interviewkoncept

Hvordan kan konceptet for optagelsessamtalerne udvikles så det i højere grad matcher de uddannelsespolitiske mål om lavere frafald og højere faglighed?

- > Det grundlæggende interviewkoncept baseret på Multiple-Mini-Interview modellen bør forsat danne grundlag for optagelsessamtalerne
- > Den nuværende optagelsesprofil udtrykt i de seks indholdsdomæner fastholdes for optagelsesrunden i 2014
- > Der skal udarbejdes et fast evalueringskoncept for optagelsessamtalerne (se også anbefalinger for hovedområde 4)

Hovedområde 2: Validiteten af interviewkonceptet

Hvordan kan optagelsessamtalerne blive bedre til at måle ansøgernes kompetencer indenfor de seks indholdsdomæner?

Kort sagt:

- > Der skal være skærpet opmærksomhed på indholdsdomænerne 'etisk formåen' og 'samarbejde og personlig integritet' på interviewkurset. Det skal være klart, hvad områderne hver især dækker, og hvad de studerende vurderes på
 - > Der er konsensus om at fortsætte med de to stationer à 15 min. hver for optagelsesrunden i 2014. Dvs. at formuleringen "To eller flere stationer" skal fastholdes i vejledningen
 - > Der skal laves en kritisk gennemgang af casematerialet inden optagelsesrunden for 2014 med henblik på at sikre, at teksterne rammer det rette kompleksitetsniveau
-

>

og dermed styrker validiteten i prøvegrundlaget (se også anbefalinger for hovedområde 3)

- > Det skal tydeliggøres på kommende kurser for interviewere, at refleksionsspørgsmålene skal anvendes, og at hjælpespørgsmålene kan anvendes

Længere sigt:

- > Der skal inden fremadrettet gennemføres eksperimenter med antallet af stationer og kombinationer af indholdsdomæner på de respektive stationer
- > Det skal afdækkes, hvorvidt andre centrale aspekter for studieegnethed kan indarbejdes i optagelseskonceptet
- > Der skal igangsættes eksperimenter med inddragelse af praksis i forbindelse med samtalerne

Hovedområde 3: Reliabiliteten af interviewkonceptet

Hvordan kan der sikres større grad af ensartethed i bedømmelsen af ansøgerne på tværs af bedømmere og uddannelsessteder?

Kort sigt:

- > Der skal igangsættes en forsøgsordning, hvor interviewerne gennemfører optagelsessamtaler på andre professionshøjskoler end der, hvor de til dagligt arbejder. Målet er at sikre, at pointgivning og prøvegennemførelse i højere grad foregår på samme vilkår, og at der sker en erfaringsudveksling på tværs af prøvesteder
- > Der skal sættes fokus på at sikre fælles forståelse af pointskalaen i forhold til optagelsesrunden 2014. Niveaue skal lægges så '4' afspejler middelprestationen. Herunder skal ministeriet justere vejledningen til samtalerne, således at karakterskalaen indeholder en beskrivelse af karakteren '4'
- > Alle interviewere skal gennemføre et kursus forud for deltagelse i optagelsessamtalerne. Det anbefales videre at faste interviewere løbende deltager i kurserne for at indgå i den fælles videndeling og opgaveforståelse
- > Hvis formålet er validitet og reliabilitet ved at sikre, at der bliver spurgt ensartet ind til de forskellige domæner, kræver det en mere stringent brug af hjælpespørgsmålene og en tydeliggørelse af dette formål
- > Der skal laves en kritisk gennemgang af casematerialet inden optagelsesrunde for 2014 med henblik på at sikre større ensartethed og dermed styrket reliabilitet i prøvegrundlaget
- > Interviewkurserne skal afholdes hvert år for at sikre kompetenceudvikling og konsistente bedømmelser. Kurset er centralt for sikring af reliabilitet på national plan

>

Kurserne for interviewerne bør have fokus på:

- 1) Kriterier for anvendelse af pointskalaen
- 2) Hvad det forventes, at ansøgerne skal kunne inden de starter på læreruddannelsen
- 3) Cases og tekster: hvad skal ansøgeren vurderes på, og hvad kan den gode ansøger trække ud af teksterne?
- 4) En tydeliggørelse af formålet med brugen af refleksions- og hjælpespørgsmålne.

Længere sigt:

- > På baggrund af forsøgsordningen under første punkt, skal det overvejes, om der skal oprettes et fast interviewerkorps til optagelsessamtalerne efter modellen fra censorkorpset
- > Som supplering til kurset bliver det foreslået, at der udvikles e-læringsmateriale, hvor cases og pointgivning gennemgås og evt. testes blandt interviewerne

Hovedområde 4: Arbejdsgangene i optagelsesprocessen

Hvordan kan arbejdsgangene omkring arbejdsprocessens tre faser (tilmelding, interview og efterbehandling) forbedres?

Kort sigt:

- > For at tage hensyn til internationale ansøgere skal der oprettes en forkortet version af hjemmesiden på engelsk med information om prøverne
- > Interviewkonceptet og samtalens indhold skal beskrives på hjemmesiden, så ansøgerne kan forberede sig på samtalen forinden
- > Evalueringen for 2014 skal tilrettelægges, så dataindsamlingen følger kadencen for optagelsessamtalerne. Der skal hurtigst muligt nedsættes en evalueringsgruppe, som skal varetage evalueringen for optaget 2014. Evalueringen skal i 2014 også sætte fokus på at undersøge brugeroplevelsen jf. kommissoriet for 2013; dvs. at alle ansøgere (både optagne og afviste) indgår i evalueringen. Afviste ansøgere skal spørges i forhold til, om de har oplevet at få en fair behandling, og om samtalen har ført til afklaring. Teksterne skal evalueres umiddelbart efter interviewdagene, for at sikre kvalitet og udvikling af tekstmaterialet

Længere sigt:

- > På sigt ønskes en fuld hjemmeside samt en bookingside på engelsk målrettet de internationale ansøgere
- > Der skal sættes gang i et udviklingsprojekt om fælles optagelsessamtaler målrettet internationale ansøgere (evt. alle der søger via Skype)

2.2 Rapportens forfattere

Rapporten er udarbejdet af udviklingskonsulent Anna-Maj Stride Geyti (University College Lillebælt), direktionskonsulent Rikke Mandrup Hansen (Professionshøjskolen

>

Metropol) og chefkonsulent Hanna Mølgaard (VIA University College) fra professionshøjskolesektoren, og fra Styrelsen for Videregående Uddannelser specialkonsulent Anne-Katrine Lefmann, fuldmægtig Tine Tolstrup Petersen og specialkonsulent Alan Klæbel Weisdorf.

Evalueringsens anbefalinger er udarbejdet af projektgruppen og den administrative arbejdsgruppe bag optagelsessamtalemødelien (se kap 3).

3. Tilvirkningen af det nye optagelsessystem

>

Af reformaftalen fremgår det, at det er professionshøjskolernes eget ansvar at fastsætte indhold og omfang af optagelsessamtalerne. Det er også professionshøjskolernes faglige vurdering, om en ansøger kan blive optaget på læreruddannelsen på baggrund af optagelsessamtalen.

Konceptet for optagelsessamtalerne blev udviklet i en projektgruppe bestående af fagfolk, administratorer og ledere udpeget af Danske Professionshøjskoler Rektorkollegium og af embedsfolk fra den daværende Styrelse for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte.

Efter indstilling fra projektgruppen udstedte Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser *Vejledning om optagelsessamtaler på læreruddannelsen* (VEJ nr. 9002 af 3. januar 2013), der danner grundlag for professionshøjskolernes implementering af samtalerne.

I tillæg til projektgruppen blev der udpeget en administrativ gruppe, der udviklede det administrative supportsystem (LUBOSS: Læreruddannelsens booking- og scoresystem) og en faggruppe, som udviklede det materiale (tekster, spørgsmål og vejledning til gennemførsel og pointgivning) som skulle ligge til grund for de konkrete optagelsessamtaler.

Deltagerne i de benævnte grupper var:

Projektgruppen:

- > Tove Hvid, dekan, UCC
- > Fie Høyrup, lektor, studievejleder UCC
- > Hans Tauman, studiechef, UC SYD
- > Jørgen Thorslund, uddannelsesdirektør, UCL
- > Alan Klæbel Weisdorf, specialkonsulent, Styrelsen for Videregående Uddannelser
- > Lars Bo Henriksen, specialkonsulent, Styrelsen for Videregående Uddannelser

Den administrative gruppe:

- > Philip Hansen, studieadministrationsleder, UCL
- > Morten Permin, studieadministrationschef, UCC
- > Mette Rose Eriksen, konsulent, lektor, UCC

Faggruppen:

- > Lisbet Hastrup Clausen, lektor, VIA UC
 - > Maja Damkier, lektor, studievejleder, UCL
 - > Fie Høyrup, lektor, studievejleder, UCC
-

4. Optagelsessamtaler på læreruddannelsen

>

Optagelsesmodellen for den danske læreruddannelse er inspireret af det såkaldte Multiple Mini Interview-koncept (MMI). MMI-konceptet er oprindeligt udviklet i Canada med henblik på at udvælge ansøgere til optag på medicinstudiet. MMI bygger på en anerkendelse af, at en ren akademisk selektionsmekanisme, forstået som rangering efter karaktergennemsnit, ikke er den bedste tilgang til at vælge de ansøgere ud, som efter endt studie bliver gode professionelle – i det canadiske tilfælde læger. I dansk kontekst er MMI-konceptet anvendt på flere af de sundhedsfaglige uddannelser på Syddansk Universitet (SDU).

Afsættet for MMI er ideen om, at interviewprocessen omkring optagelser bør være fokuseret i forhold til afdækningen af ansøgerens mangesidige evner og formåen, og at processen bør kunne kvantificeres med henblik på en objektiv sammenligning og rangering af ansøgerne.

I MMI-konceptet sikres fokus via to greb. For det første identificeres de centrale aspekter, som ud fra et studie- og/eller professionsfagligt perspektiv vurderes at være vigtige for enhver ansøger. Disse aspekter kaldes indholdsdomæner og er beskrevet nedenfor. For det andet sikres fokus ved, at interviewprocessen er delt op flere mindre mini-interview, såkaldte stationer, hvor ansøgeren udelukkende vurderes i forhold til et indholdsdomæne eller et udsnit af indholdsdomænerne.

Kvantificeringen sikres via anvendelsen af den samme pointskala, hvor den studerende for hvert indholdsdomæne vurderes på en skala fra 1 til 7. Scoren '1' er den utilfredsstillende præstation mens '7' udtrykker en fremragende præstation.

4.1 Indholdsdomæner

Implementeringen af MMI-konceptet på læreruddannelsen bygger på seks indholdsdomæner: 'motivation', 'analytisk formåen', 'personlig integritet og samarbejde', 'kommunikationsevne', 'etisk formåen' og 'faglig tekstforståelse og teksthåndtering'. Det var projektgruppens vurdering, at disse domæner gav en bredspektret og substantiel afdækning af de kompetencer, som er grundlaget for en succesrig gennemførelse af læreruddannelsen.

1. Motivation

Ansøger skal kunne gøre sig overvejelser om, hvad vedkommende ønsker at opnå med lærerstudiet og efterfølgende lærerprofessionen. Ansøger skal herunder have viden om uddannelsen og have gjort sig overvejelser om folkeskolen som arbejdsplads i relation til lærerfaglige problemstillinger, om eleverne og om folkeskolen som virksomhed, eksempelvis i forhold til forældre, pædagoger, psykologer, andet fagpersonale.

2. Analytisk formåen

I domænet fokuseres specielt på ansøgers evner i forhold til analytisk refleksion, kritisk tænkning, problemløsning og prioritering af information.

3. Personlig integritet og samarbejde

I domænet fokuseres på om ansøger har personlig myndighed, kan samarbejde, forstår betydning af samarbejde mellem mennesker, der indtager forskellige roller, kender egne styrker og svage sider samt evner at reflektere herover.

4. Kommunikationsevne

I domænet fokuseres på evnen til mundtligt og skriftligt at kommunikere en bestemt problemstilling samt argumentere for et synspunkt. Der lægges vægt på, at ansøger kan udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt og/eller skriftligt. Det er desuden vigtigt, at ansøgeren kan kommunikere med respekt og empati samt bruge kommunikation til at formidle overvejelser og løse problemer.

5. Etisk formåen

I domænet fokuseres på ansøgers evne til at identificere og forholde sig til etiske problemer konkret og principielt, men ikke ansøgers etiske grundopfattelser. Der lægges vægt på, om ansøger kan forholde sig reflekterende og ansvarligt til sin omverden, eksempelvis medmennesker, natur og samfund, og til egen udvikling, men også til dilemmaer og udfordringer, som er forbundet med undervisning, forældresamarbejde og skole.

6. Faglig tekstforståelse og teksthåndtering

I domænet fokuseres på ansøgers evne at håndtere informationer og udvise forståelse for faglige tekster og disses indhold og nuancer. Herudover skal ansøger demonstrere en kritisk-analytisk formåen og selv kunne udtrykke sig i forhold til faglige genrer i et korrekt og sikkert dansk.

4.2 Interviewstationer

For optagelsessamtalerne ved optaget 2013 blev indholdsdomænerne opdelt på to interviewstationer. Den ene station afdækkede indholdsdomænerne 'motivation', 'personlig integritet og samarbejdsevne' og 'etisk formåen'. Den anden station afdækkede indholdsdomænerne 'analytisk formåen', 'kommunikationsevne' og 'faglig tekstforståelse og teksthåndtering'.

4.3 Pointgivning

I forbindelse med optagelsessamtalerne foretages der for hvert indholdsdomæne individuelle separate vurderinger af ansøgerens præstation. Ansøgerens præstation vurderes på den oprindelige MMI-skala fra 1-7. Det betyder, at ansøgeren på baggrund af optagelsessamtalerne opnår en samlet score på mellem 6 og 42 point.

I tillæg til scoren fra samtalerne får ansøgeren point svarende til 1,5 gange det adgangsgivende karaktergennemsnit (i alt mellem 3,0 og 10,4 point). Folk, som ansøger på baggrund af individuel kompetencevurdering, får 3,0 point svarende til et gennemsnit på 2,0.

Dermed løber den samlede pointskala fra 9,0 til 52,4 point. Det blev besluttet, at ansøgeren skulle opnå en samlet score på mindst 30 point for at blive vurderet egnet til en ledig studieplads. Hvis ansøgeren har under 30 point afvises vedkommende, som det efterfølgende år må søge og gå til optagelsessamtale igen.

På uddannelsessteder, hvor der er flere ansøgere end studiepladser, kan ansøgeren risikere, at 30 point eller mere ikke er tilstrækkeligt til at blive optaget på uddannelsesstedet. I det tilfælde vil ansøgeren blive behandlet som havde vedkommende et utilstrækkeligt gennemsnit.

4.4 MMI-konceptet i kontekst af den danske læreruddannelse

Anvendelsen af MMI-konceptet i konteksten af den danske læreruddannelse adskiller sig kvalitativt og kvantitativt i forhold til anvendelsen i den oprindelige canadiske kontekst og på SDU. Hvor udvælgelsen på medicinstudiet på SDU angår selektionen blandt ansøgere med stærke akademiske forudsætninger, sker selektionen på læreruddannelsen i forhold til ansøgere, som ligger under gennemsnittet, hvad angår akademiske forudsætninger. Der er således i højere grad tale om en frasortering af de ikke-studieegnede end en tilvalgsmekanisme af de bedste ansøgere blandt de egnede.

Kvantitativt er der tale om en betydelig population, som skal vurderes ved optagelsesprøverne på læreruddannelsen, endvidere sker vurderingen af ansøgerne på vegne af hele sektoren og ikke blot for institutionen.

Dertil kommer, at selve grundkonceptet af faglige og praktiske hensyn er blevet tilpasset konteksten for læreruddannelsen i Danmark. Det gælder antallet af interviewstationer, hvor der for interviewrunden 2013 blev anvendt to stationer til seks indholdsdomæner, hvor konceptets hovedregel er én station per indholdsdomæne. Til gengæld er der afsat mere tid til hvert interview. På læreruddannelsen er der afsat 15 min til hver interviewstation, mens der i grundkonceptet kun afsættes 5 min per interviewstation. Som noget særligt i anvendelsen af konceptet på læreruddannelsen, gjaldt det endvidere, at den studerendes adgangsgivende karakter skulle indregnes i optagelsessamtalens kvantitative point-resultat.

5. Evalueringsdesign

>

Evalueringsrapporten tager afsæt i kommissorium af 14. oktober 2013. Heraf fremgår det, at evalueringen bygger på tre separate analyser: en kvantitativ input-output-analyse, en analyse af subjektive output effekter og en procesanalyse. Det metodiske grundlag for analyserne er beskrevet i kapitel 7. De enkelte analyser er præsenteret i rapportens bilag 1-4.

5.1 Analyse 1: Input-output effekter

Den første analyse undersøger kvantitativt input-output effekter af optagelsessamtalerne. Formålet med denne delanalyse er at kortlægge forskellige forhold omkring ansøgere og pointgivning.

Denne analyse trækker overvejende på statistisk materiale fra KOT og fra professionshøjskolernes administrative system for optagelsessamtalerne, LUBOSS.

Delanalysen afdækkede følgende overordnede undersøgelsesspørgsmål:

- > Hvad er karakterprofilen for de optagne i 2013 sammenlignet med årene 2011 og 2012?
- > Hvilke sammenhænge er der mellem scoren i optagelsessamtalerne og forskellige baggrundsvariable: køn, alder, uddannelsesbaggrund, karaktergennemsnit?
- > Hvilke mønstre kan identificeres i pointgivningen på tværs af uddannelsesinstitutionerne/bedømmerne?
- > Hvilke sammenhænge er der mellem deltagelse/ikke-deltagelse i optagelsessamtalerne og forskellige baggrundsvariable: køn, alder, uddannelsesbaggrund, karaktergennemsnit?

5.2 Analyse 2: Subjektive output-effekter

Den anden analyse undersøger subjektive output-effekter af optagelsessamtalerne. Formålet med denne delanalyse er at indfange undervisernes oplevelse af optagelsessystemets relative betydning for de studerendes motivation, studieegnhed og faglige niveau, samt betydningen for undervisningsstedernes generelle studiemiljø.

Denne analyse bygger på en spørgeskemaundersøgelse blandt undervisere for årgang 2013.

Delanalysen afdækkede følgende overordnede undersøgelsesspørgsmål:

- > Hvilken betydning tillægges optagelsessamtalerne for de nye studerendes motivation og studiemiljøet i forhold til optaget i 2012?
 - > Hvilken betydning tillægges optagelsessamtalerne for de nye studerendes generelle studieegnhed/studiemodenhed i forhold til optaget i 2012?
 - > Hvilken betydning tillægges optagelsessamtalerne for de nye studerendes faglige niveau i forhold til optaget i 2012?
-

5.3 Analyse 3: Procesanalyse

Den tredje analyse undersøger processen omkring optagelsessamtalerne. Formålet med denne delanalyse er, at vurdere selve interviewkonceptet som anvendeligt selektionsformat samt selve logistikken i forbindelse med gennemførelsen af samtalerne.

Denne analyse bygger på en spørgeskemaundersøgelse blandt alle interviewere og semistrukturerede interviews med repræsentanter for professionshøjskolerne.

Delanalysen afdækkede følgende overordnede undersøgelsesspørgsmål:

- > Relevans: I hvilket omfang vurderes hvert af de seks indholdsdomæner som meningsfulde indikatorer for studieegnethed i forhold til læreruddannelsen?
- > Validitet: I hvilket omfang vurderes interviewkonceptet i stand til at afdække de interviewedes beherskelse af hvert af de seks indholdsdomænerne?
- > Reliabilitet: I hvilket omfang leverer interviewkonceptet konsistente/meningsfulde bedømmelser af de interviewedes beherskelse af hvert af de seks indholdsdomæner?
- > Logistik I - Ansøgning & booking: I hvilket omfang vurderes information om og tilmelding til optagelsessamtalerne at være tilfredsstillende?
- > Logistik II - Interview-dagene: I hvilket omfang vurderes information om og gennemførelsen af optagelsessamtalerne at være tilfredsstillende?
- > Logistik III - Efterbehandling og indberetning: I hvilket omfang vurderes efterbehandlingen af resultaterne af optagelsessamtalerne at være tilfredsstillende?

5.4 Planlagte undersøgelsesspørgsmål der udgik af evalueringen

I forbindelse med gennemførelsen af evalueringen viste det sig, at der enten ikke forelå et tilstrækkeligt og/eller et pålideligt datamateriale for at afdække visse af de planlagte undersøgelsesspørgsmål.

I forhold til delanalyse 1 har det ikke været muligt på baggrund af det foreliggende datamateriale at afdække den statistiske sammenhæng mellem de studerendes frafald og faglige niveau sammenholdt med scoren i optagelsessamtalerne. Det er forhåbningen, at datakvaliteten for optaget 2014 vil være af en sådan karakter, at denne type analyse vil kunne gennemføres. Dertil skal holdes for øje, at det først er efter reeksamen efter juleferien, at der foreligger brugbare tal for frafaldet for første semester.

I forhold til delanalyse 3 har det ikke været meningsfuldt at afdække brugernes (dvs. ansøgernes) oplevelse af optagelsessamtalerne, da der var gået for lang tid fra optagelsessamtalerne blev gennemført til at undersøgelsen blev igangsat. Undersøgelsen af dette spørgsmål vil indgå i evalueringen for optaget 2014.

6. Evalueringsresultater

>

Overordnet er interviewkonceptet blevet modtaget positivt på trods af, at MMI-konceptet er blevet transformeret væsentligt i forbindelse med implementeringen på den danske læreruddannelse. Derfor har projektgruppen valgt, at de samme seks indholdsdomæner fortsat skal indgå i de to stationer i optagelsesrunden i 2014.

Blandt de repræsentanter fra professionshøjskolerne, som deltog i interviews, er der en stor tilfredshed med logistikken omkring optagelsessamtalerne. Der udtrykkes en stor ros for at have udviklet og implementeret LUBOSS på meget kort tid, og at det fungerede overvejende gnidningsløst. Det samme gælder for det materiale, som er blevet udviklet til brug i interviewene.

I de følgende underafsnit bliver resultaterne fra alle analysedelene i evalueringen præsenteret. Først præsenteres de umiddelbare effekter af indførelsen af det nye optagelsessystem.

6.1 Optagelsessystemets umiddelbare effekter

Introduktionen af optagelsessamtalerne har været en medvirkende årsag til, at såvel ansøgningen som optaget på læreruddannelsen har ændret sig.

Ansøgere og optagne

Fra analysen af ansøgningsdata for ansøgere for årene 2011 til 2013, der har søgt mindst en læreruddannelse uddrages følgende hovedkonklusioner:

- > Antallet af 1. prioritetsansøgere er faldet med ca. 14 pct. i forhold til 2012 (excl. efteroptag). Faldet ligger udelukkende for ansøgere med et gennemsnit på 6,9 eller derunder. For ansøgere med 7,0 eller derover er ansøgningen til læreruddannelsen uændret.
- > Antallet af optagne er faldet 25 pct. i forhold til 2013 (excl. efteroptag)
- > Andelen af optagne med læreruddannelsen som 1. prioritet udgør 90 pct. af alle optagne
- > Fordelingen af køn, alder og ansøgernes adgangsgivende grundlag er uændret.
- > Ansøgerene går til samtale på det udbudssted, hvor de har deres højeste prioritet, uagtet at de frit kan vælge hvilket prøvested, de vil gå til samtale ved.

Sortering af ansøgere

Den største frasortering sker inden samtalen. Blandt ansøgerne med under 7,0 i adgangsgivende karaktergennemsnit er der hele 21 pct., der ikke booker eller møder op til optagelsessamtale.

I samtalerne bliver kun knap 4 pct. afvist, pga. deres samlede score ligger under den fastsatte minimumsscore på 30 point.

Der kan være forskellige grunde til den lave afvisningsprocent, og informanterne i både den kvalitative og kvantitative undersøgelse kommer med forskellige mulige forklaringer herpå:

>

- > Det nye optagelsessystem sorterer af forskellige grunde ikke "hårdt" nok. Informanterne foreslår forskellige begrundelser. Det kan f.eks. handle om, at kriterierne for vurdering er ikke tydelige nok; at det kan være vanskeligt at vurdere de forskellige domæner; at det er for let for ansøgerne at få point nok til at bestå, og at pointskalaens middelværdi ligger for højt.
- > Interviewerne har ikke været opmærksomme på at bruge hele skalaen og at score ansøgerne lavt nok, hvis man sad overfor en ansøger, man ikke mente, var egnet.
- > Den egentlige sortering sker, når ansøgerne skal tilmelde sig en optagelsessamtale, da det tyder på, at det at skulle booke og møde op til en optagelsessamtale i sig selv er en måde at sortere i ansøgerne i forhold til motivation. Med andre ord, dem som møder op, er altså særligt opsatte på at blive optaget på læreruddannelsen.

Motivation, studieegnethed, faglige niveau og studiemiljø

Undervisere på årgang 2013 er blevet bedt om at vurdere deres hold på årgang 2013 sammenlignet med deres hold på årgang 2012 i forhold til motivation, studieegnethed, studiemiljø og fagligt niveau. Desuden er de blevet bedt om at vurdere optagelsessystemets betydning.

Evalueringen viser, at underviserne oplever, at de studerende på deres hold på årgang 2013 er motiverede, studieegnede og har et passende fagligt niveau, og at der er et tilfredsstillende studiemiljø.

Interviewerne til optagelsessamtalerne er også blevet bedt om at vurdere, hvorvidt optagelsessystemet har en positiv, negativ eller ingen betydning. Resultaterne viser, at en større andel af interviewerne end af underviserne mener, at optagelsessystemet har haft en positiv betydning.

Overordnet kan vi konkludere, at underviserne vurderer, at det nye optagelsessystem har haft enten en positiv betydning eller ingen betydning for de studerendes motivation, studieegnethed og faglige niveau på årgang 2013 sammenlignet med årgang 2012.

6.2 Det grundlæggende interviewkoncept

Evalueringen skal komme med resultater, der kan udmøntes i anbefalinger til, hvordan konceptet for optagelsessamtalerne kan udvikles så det i højere grad matcher de uddannelsespolitiske mål om lavere frafald og højere faglighed, og hvordan det grundlæggende interviewkoncept kan forbedres.

Effekt på frafald

Et af de centrale formål med det nye optagelsessystem til læreruddannelsen er at nedbringe frafaldet fra læreruddannelsen.

På baggrund af de foreliggende data er det endnu for tidligt at vurdere, hvorvidt det nye optagelsessystem har en positiv effekt i forhold til at nedbringe frafaldet på læreruddannelsen.

Desuden skal der tages det forbehold, at man samtidig med indførelsen af nyt optagelsessystem også er i gang med at implementere en ny læreruddannelse, bl.a.

med en ny modulstruktur og større krav til de studerende i undervisning og prøver. Der er således store omstillinger i gang på landets læreruddannelser, hvilket man må formode, vil være en ny og selvstændigt medvirkende faktor til frafald blandt de studerende.

Højere faglighed

Det nye optagelsessystem på læreruddannelsen skal dels signalere, at det ikke er alle forundt at blive uddannet til lærer. Dels skal systemet frasortere ansøgere, som ikke har de nødvendige kompetencer til at gennemføre studiet.

Den statistiske analyse af ansøgningsdata viser, at karaktergennemsnittet på de optagne er steget fra 6,2 i 2012 til 6,6 i 2013. Stigningen ses på alle udbudssteder. Det er endnu ikke muligt at vise konkrete tal om de studerendes arbejdsindsats på uddannelserne fra afleveringsstatistikker eller årskarakterer, men underviserne i spørgeskemaundersøgelsen udtaler sig generelt positivt om studieegnheden og det faglige niveau for optaget 2013 sammenlignet med tidligere årgange.

Indholdsdomænernes relevans

Optagelsessamtalernes succes som mekanisme til at sortere ansøgere fra, som ikke har de nødvendige kvalifikationer til at gennemføre studiet, afhænger af, om det, som ansøgerne udvælges på, er relevant for læreruddannelsen.

For at kunne pege på mulige forbedringer af det grundlæggende interviewkoncept er det blevet undersøgt i hvilket omfang hvert af de seks domæner vurderes som meningsfulde indikatorer for studieegnhed i forhold til læreruddannelsen.

I spørgeskemaundersøgelsen blandt interviewerne vurderer mellem 79 pct. og 93 pct., at de enkelte domæner i høj eller meget høj grad er relevante indikatorer for studieegnhed. Domænet 'motivation' vurderes til at være det mest relevante domæne.

22 pct. af respondenterne i spørgeskemaundersøgelsen vurderer, at der er andre domæner end de seks, der er mere relevante for læreruddannelsen. Der er dog ikke enighed om hvilke, og der peges på mange forskellige kompetencer indenfor både de fagfaglige, personlige og sociale kompetencer samt at ansøgerne bør vurderes i forhold til deres erfaringsbaggrund og karriereperspektiver.

Domænerne afdækker ikke fagfaglige kompetencer og skriftlige kompetencer. Samtidigt er adgangskravene til undervisningsfagene slækket i forhold til den tidligere læreruddannelse. Projektgruppen, der har udviklet konceptet lægger dog vægt på, at disse kompetencer allerede bør være afdækket tilstrækkeligt igennem ansøgers adgangsgivende eksamen, og der vil ikke blive justeret på konceptet, så det også tester disse kompetencer.

Bias i optagelsesmodellen?

Det er vigtigt for optagelsesmodellens legitimitet, at modellen ikke systematisk favoriserer særlige grupper af ansøgere.

Det kan indledningsvist konstateres, at der ikke kan spores en sammenhæng mellem karaktergennemsnit og antal point opnået på baggrund af interviewdelen af

optagelsessamtalerne. Dette er ganske centralt, da det her kan bekræftes, at optagelsesmodellens rangering af ansøgere ikke er redundant med en traditionel rangering baseret på karaktergennemsnit. Hvis der var redundans ville optagelsessamtalerne ikke bibringe ny viden om den studerendes studieegnhed sammenlignet med en vurdering af karaktergennemsnittet alene.

Vurderet i forhold til køn kan det konstateres, at mænd og kvinder klarer sig stort set lige godt i optagelsessamtalerne.

Vurderet i forhold til aldersfordeling er der heller ikke væsentlige forskelle mellem de forskellige aldersgrupperinger.

Visse informanter sammenligner optagelsessamtalernes 2. station med en danskeksamen, og at den derfor utilsigtet kan komme til at favorisere ansøgere fra stx og ansøgere interesseret i dansk som undervisningsfag. I evalueringen er det derfor undersøgt, om man ved at kigge på pointgivningen kan af- eller bekræfte dette. Pointgivningen i de seks domæner ligger på samme niveau, og hvis man kigger specifikt på pointgivningen i forhold til 'tekstforståelse og teksthåndtering' samt 'analytisk formåen', så følger pointgivningen de andre domæner, dvs. færrest ansøgere får lave point og flest får høje point. Der er således ikke tegn på, at der skulle være den påståede bias i optagelsesmodellen.

Efteroptag

Efteroptaget udgør 14 pct. af det samlede antal ansøgere, der har været til samtale. Deres pointgennemsnit ligger kun 1 point højere end det ordinære optag. Der er altså ikke tale om, at man bevidst eller ubevidst i efteroptaget har været væsentligt mindre kritiske overfor ansøgere med det formål at fylde restpladser op.

6.2.1 Anbefalinger i forhold til forbedring af det grundlæggende interviewkoncept

Med henblik på at forbedre det grundlæggende interviewkoncept anbefaler projektgruppen på baggrund af evalueringsresultaterne følgende:

- > Det grundlæggende interviewkoncept baseret på Multiple-Mini-Interview modellen bør forsat danne grundlag for optagelsessamtalerne
- > Den nuværende optagelsesprofil udtrykt i de seks indholdsdomæner fastholdes for optagelsesrunden i 2014
- > Der skal udarbejdes et fast evalueringskoncept for optagelsessamtalerne

6.3 Validiteten i interviewkonceptet

Evalueringen har undersøgt, hvorvidt man med interviewkonceptet er i stand til at vurdere de kompetencer, som anses for væsentlige for ansøgernes motivation og studieegnhed. Formålet er at udarbejde anbefalinger til, hvordan optagelsessamtalerne kan blive bedre til at måle ansøgernes kompetencer indenfor de seks indholdsdomæner.

Interviewkonceptet vurderes overordnet til at være en god metode til at afdække de interviewedes beherskelse af hvert af de seks indholdsdomæner.

Afdækning og adskillelse af domænerne

Som beskrevet ovenfor er der blandt interviewerne udbredt konsensus om, at de seks indholdsdomæner er relevante i forhold til at afdække ansøgernes forudsætninger for at gennemføre lærerstudiet med succes. Det er dog lige så vigtigt, at domænerne troværdigt kan afdækkes i interviewsituationen, og at de forskellige domæner meningsfuldt kan adskilles fra hinanden. Sidstnævnte er særligt vigtigt at have for øje, da optagelsesmodellen på læreruddannelsen forsøger at afdække mere end ét indholdsdomæne per interviewstation.

Spørgeskemaundersøgelsen viser, at knap halvdelen af interviewerne oplevede at ét eller flere af indholdsdomænerne var særligt svære at afdække. Det gjaldt især domænerne 'personlig integritet og samarbejde' og 'etisk formåen', som ca. en fjerdedel af interviewerne udpegede som udfordrende.

Resultaterne peger også på, at visse af domænerne gav vanskeligheder i forhold til at skabe meningsfuld differentiering. I forhold til 1. interviewstation vurderer nogle respondenter, at det kan være svært at skelne mellem 'personlig integritet og samarbejde' og 'etisk formåen', og i forhold til 2. interviewstation vurderer nogle, at det gav udfordringer at skelne mellem domænerne 'analytisk formåen' og 'faglig tekstforståelse og teksthåndtering'.

Modellen for afviklingen af interviewene

Modellen for optagelsessamtalerne er bygget op omkring to interviewforløb af hver 15. min. Til hver interview gives ansøgeren 15 min. forberedelsestid. Forberedelsen og interviewene afsæt i udvalgte tekster og cases.

Samlet set vurderes modellen for afviklingen af samtalerne at være passende.

76 pct. af interviewerne mener, at to stationer er passende i forhold til at få afdækket de seks domæner. 13 pct. mener, at der er for få stationer.

Hhv. 76 pct. og 68 pct. mener, at de 15 min. er passende på station 1 og 2; kun hhv. 5 og 8 pct. mener, at der er for lidt tid. I forhold til ansøgernes forberedelsestid vurderer 73 pct., at ansøgerne har tid nok til at forberede sig. Kun 4 pct. angiver, at der er for lidt tid til forberedelsen.

Selve samtaleformen vurderes til at være en god måde til at afdække ansøgernes kompetencer, da man i samtalen kan hjælpe de ansøgere, "der kører af sporet" til at komme tilbage igen. Og dem man ikke kan få på sporet, er ikke egnede.

Med to stationer, hvor ansøger bliver interviewet af to forskellige interviewere, er det muligt at lave en professionel faglig bedømmelse. Det understreges af flere respondenter, at det er godt, at man er to interviewere, der skal vurdere en ansøger for at kvalificere vurderingen af ansøgers kompetencer, og at vurderingen ikke hviler på en samlet helhedsvurdering foretaget af en enkeltperson.

Tekster

Optagelsessamtalerne benytter sig af tekster og cases som skriftligt afsæt for interviewene.

Det vurderes, at cases og tekster er et godt afsæt i optagelsessamtalerne til at teste ansøgernes kompetencer indenfor de seks domæner. I forhold til både station 1 og 2 angiver 44 pct., at teksterne i høj eller meget høj grad understøttede afdækningen af ansøgernes kompetencer indenfor domænerne. Hhv. 7 og 8 pct. angiver, at teksterne kun i mindre grad understøtter dette.

79 pct. angiver, at der er forskel i teksternes kvalitet, men der er ikke konsensus om, hvad der opfattes som en anvendelig tekst.

Nogle kritiserer teksterne for at være for korte og banale og påskønner, at der er nogle begreber, man kan arbejde med. Omvendt bliver nogle tekster kritiseret for at indeholde for mange begreber, som man ikke kan forvente, at ansøgerne kender til og kan anvende.

Det vurderes, at der er bred opbakning til den fortsatte brug af cases, og at det foretrækkes, at der i diskussionsspørgsmålene bliver spurgt ind til, hvordan ansøger vil forholde sig til en given situation som 'lærerstuderende' fremfor som 'færdiguddannet lærer'. Argumenterne for dette er, at ansøgerne ikke kan forventes at kunne forholde sig til lærerprofessionen, som færdiguddannet lærer, samt at det er motivation og studieegnhed, der skal afdækkes.

Refleksions- og hjælpespørgsmål

I interviewernes forberedelsesmateriale er der udarbejdet en række refleksions- og hjælpespørgsmål, som skal understøtte, at interviewer får afdækket ansøgerens kvalifikationer i henhold til interviewstationens indholdsdomæner.

44 pct. af interviewerne mener i meget høj eller høj grad, at spørgsmålene er brugbare i forhold til at afdække ansøgernes kompetencer indenfor domænerne. 42 pct. mener i nogen grad eller 13 pct. i mindre grad, at de er brugbare.

Visse respondenter udtrykker en vis usikkerhed om, hvordan spørgsmålene skulle anvendes.

6.3.1 Anbefalinger til styrkelse af validiteten i interviewkonceptet

På baggrund af evalueringresultaterne anbefaler projektgruppen følgende anbefalinger med henblik på at styrke validiteten i interviewkonceptet:

Kort sigt:

- > Der skal være skærpet opmærksomhed på indholdsdomænerne 'etisk formåen' og 'samarbejde og personlig integritet' på interview-kurset. Det skal være klart, hvad områderne hver især dækker, og hvad de studerende vurderes på.
- > Der er konsensus om at fortsætte med de to stationer à 15 min. hver for optagelsesrunden i 2014. Dvs. at formuleringen "To eller flere stationer" skal fastholdes i vejledningen

>

- > Der skal laves en kritisk gennemgang af casematerialet inden optagelsesrunde for 2014 med henblik på at sikre, at teksterne rammer det rette kompleksitetsniveau og dermed styrker validiteten i prøvegrundlaget
- > Det skal tydeliggøres på kommende kurser for interviewerne, at refleksionsspørgsmålene skal anvendes, og at hjælpspørgsmålene kan anvendes

Længere sigt:

- > Der skal inden optagelsesrunden i 2015 gennemføres eksperimenter med antallet af stationer og kombinationer af indholdsdomæner på de respektive stationer.
- > Det skal afdækkes, hvorvidt andre centrale aspekter for studieegnethed kan indarbejdes i optagelseskonceptet
- > Der skal igangsættes eksperimenter med inddragelse af praksis i forbindelse med samtalerne

6.4 Reliabiliteten i interviewkonceptet

For at kunne komme med anbefalinger til hvordan, der kan sikres større grad af ensartethed i bedømmelsen af ansøgerne på tværs af bedømmere og uddannelsessteder, er det undersøgt hvorvidt der er signifikante variationer i pointgivningen, samt hvordan interviewerne vurderer de rammer (f.eks. kursus og vejledninger), der skal sikre en konsistent pointgivning på tværs af udbudsstederne.

De statistiske data viser, at der er signifikant forskel på udmøntningen af pointskalaen på de forskellige prøvesteder. Prøvestedet med laveste score gav 30,2 point i gennemsnit, mens det med højeste score havde 38,6 point i gennemsnit. Gennemsnittet for hele landet lå på 33,0 point. I disse tal er ikke medregnet point for karaktergennemsnit.

Der foreligger således en betydelig udfordring fremadrettet med at sikre et mere ensartet niveau for pointgivningen, ikke mindst i lyset af, at optagelsessystemet er et nationalt system, hvor scoren opnået på et prøvested er gældende for alle udbudssteder.

Med et landsgennemsnit på 33,0 point for en optagelsessamtale svarer dette til et gennemsnit på 5,5 point per indholdsdomæne på en skala mellem 1 og 7. Dermed ligger pointgivningen generelt i den høje ende af skalaen. Det betyder blandt andet, at der stort set ikke sker en frasortering af ansøgere gennem optagelsessamtalerne. Det ses ved, at der kun er knap 4 pct. af ansøgere, der er tildelt under 30 point inkl. point for adgangsgivende eksamen.

I forbindelse med udarbejdelsen af modellen for optagelsessamtalerne blev der udviklet en række hjælpeforanstaltninger til at styrke reliabiliteten. Undersøgelsen har spurgt ind til anvendelsen og brugbarheden af disse foranstaltninger.

Vejledninger til implementering og gennemførelse af samtaler

Vejledninger til organisering af samtalerne samt vejledninger til gennemførelse af interviewene (beskrivelser af domæner, hjælpspørgsmål) etc. vurderes af

>

respondenterne til at være gode hjælpemidler til at sikre en ensartet implementering af konceptet.

Refleksions- og hjælpespørgsmål

I interviewernes forberedelsesmateriale er der udarbejdet en række refleksions- og hjælpespørgsmål, som skal understøtte, at ansøgernes kvalifikationer bliver forholdsvis ensartet afdækket.

Mindre end halvdelen, 42 pct. af interviewerne, har i meget høj eller i høj grad fulgt spørgsmålene. 56 pct. har kun i nogen eller i mindre grad fulgt spørgsmålene.

Kriterier for pointgivning

Det er en forudsætning for høj reliabilitet i optagelsessystemet, at der er en fælles forståelse af, hvilken præstation, som knytter sig til skalaens forskellige trin.

67 pct. svarer 'ja' på spørgsmålet: "Var der tilstrækkeligt klare kriterier for, hvordan ansøgernes præstationer skulle indplaceres på 7-skalaen. 24 pct. svarer 'nej' og 9 pct. 'ved ikke'.

Kursus

For at introducere interviewkonceptet og sikre en kollektiv forståelse af denne nye opgave i forbindelse med optagelsesprocessen blev der af faggruppen gennemført et kursus for de udpegede interviewere.

Stort set alle, 94 pct. af de adspurgte, interviewere har deltaget på "kursus for optagelsessamtaler".

Fire ud af fem vurderer, at kurset i høj eller meget høj grad har bidraget til at kvalificere dem til at afholde samtalerne.

Forberedende møder

For at sikre ensartethed i pointgivningen har interviewerne på flere uddannelsessteder på eget initiativ holdt formelle og uformelle møder om, hvordan man skal vurdere ansøgerne. Interviewerne har haft behov for dette for at blive mere sikre i pointgivningen. Samtidig har møderne haft det formål, at interviewerne vurderer ansøgerne nogenlunde ensartet. Der er ikke nogen systematik i, om og hvordan disse møder er blevet afholdt. Der er både tale om formelle møder, hvor man har gennemgået casematerialet og om uformelle snakke i frokostpauserne.

6.4.1 Anbefalinger til styrkelse af reliabiliteten i interviewkonceptet

For at sikre reliabilitet i interviewkonceptet anbefaler projektgruppen følgende:

Kort sigt:

- > Der skal igangsættes en forsøgsordning, hvor interviewerne gennemfører optagelsessamtaler på andre professionshøjskoler end der, hvor de til dagligt arbejder. Målet er at sikre, at pointgivning og prøvegennemførelse i højere grad foregår på samme vilkår, og at der sker en erfaringsudveksling på tværs af prøvesteder

>

- > Der skal sættes fokus på at sikre fælles forståelse af pointskalaen i forhold til optagelsesrunden 2014. Niveauet skal lægges så '4' afspejler middelpræstationen. Herunder skal ministeriet justere vejledningen til samtalerne, således at karakterskalaen indeholder en beskrivelse af karakteren '4'.
- > Alle interviewere skal gennemføre et kursus forud for deltagelse i optagelsessamtalerne. Det anbefales videre at faste interviewere løbende deltager i kurserne for at indgå i den fælles videndeling og opgaveforståelse
- > Hvis formålet er validitet og reliabilitet ved at sikre, at der bliver spurgt ensartet ind til de forskellige domæner, kræver det en mere stringent brug af hjælpespørgsmålene og en tydeliggørelse af dette formål
- > Der skal laves en kritisk gennemgang af casematerialet inden optagelsesrunde for 2014 med henblik på at sikre større ensartethed og dermed styrket reliabilitet i prøvegrundlaget
- > Interviewkurserne skal afholdes hvert år for at sikre kompetenceudvikling og konsistente bedømmelser. Kurset er centralt for sikring af reliabilitet på national plan

Kurserne for interviewerne bør have fokus på:

- 1) Kriterier for anvendelse af pointskalaen
- 2) Hvad det forventes, at ansøgerne skal kunne inden de starter på læreruddannelsen
- 3) Cases og tekster: hvad skal ansøgeren vurderes på, og hvad kan den gode ansøger trække ud af teksterne?
- 4) En tydeliggørelse af formålet med brugen af reflektions- og hjælpespørgsmålene.

Længere sigt:

- > På baggrund af forsøgsordningen under første punkt, skal det overvejes, om der skal oprettes et fast interviewerkorps til optagelsessamtalerne efter modellen fra censorkorpset.
- > Som supplerung til kurset bliver det foreslået, at der udvikles e-læringsmateriale, hvor cases og pointgivning gennemgås og evt. testes blandt interviewerne

6.5 Arbejdsgangene i optagelsesprocessens

Der har været en god integration imellem de administrative systemer, som har været anvendt i alle faser af optagelsen. Systemerne kan dog integreres endnu bedre, og manuelle løsninger kan automatiseres. Den administrative gruppe har systematisk samlet op på dette og arbejder med udvikling af systemerne og de administrative processer.

Optagelsesprocessen består af tre faser: 'ansøgning og bookning', 'interviewdagene' og 'efterbehandling og indberetning'. Nedenfor redegøres for erfaringerne fra de tre faser.

6.5.1 Optagelsesprocessen fase 1: Ansøgning & booking

Information

Hjemmesiden for ny læreruddannelse (<http://nylaereruddannelse.nu/>) vurderes til at være informativ og et godt sted at samle oplysningerne om både uddannelsen og optagelsessystemet.

De professionshøjskoler, der har udenlandske ansøgere til samtale via Skype, oplevede dog, at de blev nødt til selv at lave en vejledning til booking af samtalen. Disse professionshøjskoler har udtrykt et stort ønske om, at hjemmesiden og LUBOSS kommer i en engelsk version i 2014.

Tilmelding

Ansøgerne var i høj grad i stand til at betjene sig selv på hjemmesiden og få booket tid til en optagelsessamtale.

Ca. hver femte ansøger, som blev inviteret til optagelsessamtale, bookedede den aldrig. Det vurderes, at dette ikke skyldes, at systemet ikke fungerer, men at årsagen er manglende motivation til at starte på læreruddannelsen blandt disse ansøgere. Det må forventes, at en studieegnet ansøger kan finde ud af at booke en samtale eller opsøge vejledning til det.

6.5.2 Optagelsesprocessen fase 2: Interviewdagene

Information

Det har været vanskeligt at forberede ansøgerne på optagelsessamtalerne. Det skønnes, at det primært skyldes, at det er første gang, der har været afholdt optagelsessamtaler. Studievejlederne selv har været i tvivl om, hvordan det skulle foregå på det tidspunkt, hvor ansøgerne har bedt om vejledning.

Det ønskes, at man fremover lægger eksempler på cases og en beskrivelse af optagelsessamtalens forløb på hjemmesiden, så ansøgerne har mulighed for at forberede sig på, hvad optagelsessamtalerne handler om.

Fælleskurser for interviewererne har været vigtige i forhold til at formidle information til de involverede medarbejdere om, hvordan samtalerne skulle gennemføres på interviewdagene.

Gennemførelse

Studerende blev brugt som guider på interviewdagene. Deres opgaver var bl.a. at tage imod ansøgerne, tjekke deres id og føre dem ind til de rigtige stationer på de rigtige tidspunkter. De studerende fortalte også om uddannelsen og tog sig af de nervøse ansøgere. Der har været stor tilfredshed blandt de interviewede med at bruge de studerende til disse opgaver.

Interviewerne har registreret ansøgernes score direkte i LUBOSS efter samtalerne, og dette har overordnet foregået problemfrit.

>

Ansøgerne har haft mulighed for at klage over processuelle forhold i forbindelse med optagelsessamtalerne. Der er ikke indgivet klager, og det kan være en indikator for at gennemførelsen af samtalerne er forløbet tilfredsstillende for ansøgerne.

6.5.3 Optagelsesprocessen fase 3: Efterbehandling og indberetning

Indberetning og efterbehandling af resultaterne af optagelsessamtalerne vurderes til at være tilfredsstillende. Informanterne fra telefoninterviews melder ikke om problemer. Ingen af dem har oplevet, at studievejledningen eller studieadministrationen har fået mange henvendelser fra ansøgere, der ikke har modtaget svar, eller som ikke forstår tilbagemeldingen. Det tyder på, at det har været klart for ansøgerne, hvad resultatet fra deres optagelsessamtale har været, og hvad de skal foretage sig i forbindelse med optagelse eller afslag.

Det er udtrykt ønske om, at logistikken omkring efteroptag kommer på plads i 2014, så udbudsstederne hurtigere kan melde restpladser ud end det var muligt i 2013.

6.5.4 Anbefalinger til forbedring af arbejdsgangene i optagelsesprocessen

På baggrund af evalueringresultaterne anbefaler projektgruppen følgende med henblik på at forbedre arbejdsgangene i optagelsesprocessen:

Kort sigt:

- > For at tage hensyn til internationale ansøgere skal der oprettes en forkortet version af hjemmesiden på engelsk med information om prøverne
- > Interviewkonceptet og samtalens indhold skal beskrives på hjemmesiden, så ansøgerne kan forberede sig på samtalen forinden
- > Evalueringen for 2014 skal tilrettelægges, så dataindsamlingen følger kadencen for optagelsessamtalerne. Det tilstræbes at det team, der har gennemført evalueringen i 2013, også varetager evalueringen i 2014. Evalueringen skal i 2014 også sætte fokus på at undersøge brugeroplevelsen jf. kommissoriet for 2013; dvs. at alle ansøgere (både optagne og afviste) indgår i evalueringen. Afviste ansøgere skal spørges i forhold til, om de har oplevet at få en fair behandling, og om samtalen har ført til afklaring. Teksterne skal evalueres umiddelbart efter interviewdagene, for at sikre kvalitet og udvikling af tekstmaterialet

Længere sigt:

- > På sigt en ønskes en fuld hjemmeside samt en bookingside på engelsk målrettet de internationale ansøgere
- > Der skal sættes gang i et udviklingsprojekt om fælles optagelsessamtaler målrettet internationale ansøgere (evt. alle der søger via Skype)

7. Metode

>

7.1 Statistisk input-output-analyse

Der er gennemført statistiske analyser baseret på ansøgningsdata fra den koordinerede tilmelding for ansøgere, som har søgt en læreruddannelse 2011-13 i forhold til prioritering, antal og karaktergennemsnit. Herudover er der gennemført analyser baseret på dataudtræk fra professionshøjskolernes centrale optagelsessystem, LUBOSS, i forhold til pointgivning og karakteristik af ansøgergrupperingerne. LUBOSS-data er beriget med tal fra 1. oktober om ansøgernes optagelsesstatus.

7.2 Analyse af subjektive output-effekter

Analysen af de subjektive output-effekter er belyst igennem en spørgeskemaundersøgelse til undervisere på årgang 2013, dvs. den årgang, der er blevet optaget på baggrund af det nye optagelsessystem. Skemaet er blevet distribueret til 218 undervisere. Svarprocenten er på 60 pct., hvilket vurderes at være tilfredsstillende. Blandt de 218 undervisere indgår ikke de undervisere, som også har fungeret som interviewere. De er i stedet blevet inviteret til at deltage i den spørgeskemaundersøgelse, der danner datagrundlag for procesanalysen.

7.3 Procesanalyse

Procesanalysen belyser vurderinger af interviewkonceptets relevans, validitet og reliabilitet igennem en spørgeskemaundersøgelse blandt alle 105 medarbejdere, der har fungeret som interviewere ved gennemførelse af optagelsessamtaler i 2013. Svarprocenten er på 81 pct.. Alle udbudssteder er repræsenteret i denne undersøgelse. Alle professionshøjskoler er desuden blevet inviteret til at deltage med en repræsentant i en kvalitativ evaluering af interviewkonceptet samt logistikken omkring optagelsesprocessens tre hovedfaser: ansøgning & booking, gennemførelse af interviewdagene samt efterbehandling. 6 ud af de 7 professionshøjskoler er repræsenteret. Heraf deltager en uddannelsesleder, en administrativ leder, to administrative medarbejdere samt to studievejledere/undervisere. De har været involveret i gennemførelse af samtalerne med opgaver indenfor organisering, administration eller deltagelse i samtalerne som interviewer.

